

on venäjäksi Ketherina — me näimme kolme ruumista riippuvan paaluissa radan varrella. Näihin oli kiinnitetty taulut joissa sanottiin, että he olivat bolshevikkejä. Se oli varustus toisille. Ruumiit riippuivat nuoran päässä. Se oli nykyaikainen kuva, jonka Hugo olisi saattanut luoda barbaarisesta menneisyydestä. Katia ei saattanut sitä ymmärtää. Me tiesimme ja toiset matkustajat tiesivät että se oli ainoastaan yksi keino, jolla koetaan pelotella kansaa kuristamaan, heidät ja saattamaan valtaan taarin hallituksen jätke.

Koltshakin urkkijain seuraamana.

”Minä en voinut ilmaista kauhun tunnettani, sillä, vaikkakin minä olin Amerikan kansalainen, täytyi minun pitää oikea nimi salassa ja esiintyä venäläisenä. Minä työskentelin bolshevikien kanssa, opettaen heitä ja kuten myöhemmin ilmeni, vahtivat Koltshakin hallituksen agentit minua, epäillen minua vanhaksi valankumoukselliseksi. Koko Siperiassa oloni ajan minä kuljin eri nimillä. ”Kun minä jätin maan, tapahtui se sentähden, että ystävät olivat saaneet selville, että hallituksen agentit tutkivat minun menneisyyttäni ja minä olin vaarassa tulla kaapatuksi millä hetkellä tahansa. Mitä se olisi merkinnyt, sen tiesin hyvästi. Se tarkoitti tulla heitetyksi vankilaan satoikeuden määräyksellä, tulla kuulusteltua syytettynä Koltshakin hallituksen vihollisten avustamisesta ja mestattua suoranaisesti tai, kuten sattui joissakin tapauksissa, tulla heitetyksi vankilaan odottamaan kuulustelua ja sitten tulla vedetyksi ulos ja mestatuksi ”eerhdyksessä” ennenkuin satoikeus ehti kuulustella juttusi.

”Se oli saattanut olla niiden kolmen miehen kohtalo, jotka riippuivat paaluissa radan varrella Irkutskiin ja Krasnoyarskin välillä.

Syyttää Koltshakia verilöylyistä.

”Pian ”direktoria Piatin” (viiden miehen hallinnon) kukistumisen jälkeen, oli Omskissa ja monissa muissa paikoin kapina Koltshakia vastaan. Viiden hallinto oli kansanvaltainen hallitus, joka Avksentieff perusti itäisissä maakunnissa ja Siperiassa. Sen kukisti Koltshak. Joitakin sen jäseniä ammuttiin ja toisia ajettiin maanpakolaisuuteen. Kun kapina puhkesi myöhemmin, kukistivat Kolt-

shakin sotilaat sen marssimalla kyliin, tappaen työmiehiä ja talonpoikia. Naisiakana ei säästetty ja lapsiakin murhattiin raakain sotilaiden välinpitämättömän ampumisen kautta. Viranomaisien puolelta on myönnetty, että 3,000 kapinotijaa tapettiin, mutta minä olen varma että heidän lukunsa oli paljon suurempi.

”Omskissa sattui tämän jälkiseurauksen aikana ilettävä tapaus. Vankilassa siellä oli 36 sen perustuslakikokouksen jäsentä, jotka bolshevikit olivat hajottaneet aikuisin v. 1918. He olivat päässeet pakenemaan Euroopan Venäjältä Siperiaan, jossa bolshevikit panivat heidät kiinni. V. 1918 kapinan aikana vapautettiin kaikki Omskin vankilan vangit, nämä 36 perustuslakikokouksen jäsentä muiden muana. Joitakin näistä irtipäässeistä vangeista tapettiin ja jotkut menivät vankilaan vapaaehtoisesti säästykseen murhaamiselta. Nämä 36 poliittista vankia olivat niiden joukossa, jotka antautuivat vapaaehtoisesti odottamaan kuulusteluaan.

”Vankien vaimojen tapana oli kuluttaa vangeille ruokaa vankilaan. He saivat hyvin vähän muuta syötävää.

”Yhden vangin, nimeltään Fomin, vaimon minä tunsin hyvästi. Kaksi päivää sen jälkeen kun hänen puolisonsa oli antautunut vankilaviranomaisille, meni hän viemään hänelle ruokaa. Vahti sanoi hänelle, ettei hän ole siellä ja teki irtivistävän liikkeen. Hän ei tiennyt missä Fomin oli. Toinen nainen, kaksi lasta kintereillä, saapui teräksiselle ovelle. Hänellä myöskin oli ruokaa puolisolleen, Fominin kumppanille. Hänenkään miestään ei ollut siellä sanoi vahti. Naiset itkivät. Kahdeksan muuta naista tuli, tuoden aamiaista vankina oleville miehilleen. Heille annettiin käsky poistua. Kymmenen naista ja puolen tusinaa lapsia itki, pyytään armollisesti saada tietää mitä oli tapahtunut heidän aviopuolisilleen ja jälle. Viimein juoksi poikainen tämän surun valtaaman pikenoi: teidän miehennne ovat torilla.”

Nämä naisparat juoksivat torille ja kuryhman luo vankilan ovella ja saatiin he tapasivat aviopuolisensa hällään maahan kaadettuina. Siinä oli 36 ruumista. He olivat perustuslakikokouksen jäseniä, jotka olivat vapaaehtoisesti antautuneet odottamaan kuulusteluaan.

”Bolshevikipiireissä kerrottiin että

eversti Ivanoff Rynoff, yksi amiraali Koltshakin upseereista, oli mennyt vankilaan väärennettyjen asiapaperien kanssa, vaati näiden 36 miehen luovuttamista hänen sotilailleen ja että heidät otettiin ulos ilman minikäänlaista oikeudenkäyntiä, asetettiin mitä julmimman kidutuksen alaiseksi ja sitten lopetettiin pajuneteilla. Fominin ruumiissakin oli 8 pajunetin haavaa.

Rikos tuotti ylennyksen.

Myöhemmin asetettiin eversti Rynoff tästä raakamaisesta työstä nimellisesti syytökseen ja vapautettiin. Sittenkin kohotettiin hänet Primorskajan kuvernementin sotilaskuvernööriksi.

”Minä näin yhden naisen, joka kanto eväskoria miehelleen, kaatuvan näiden 36 ruumiin joukossa vahingossa miehensä ruumiin päälle. Tapaus oli niin järkyttävä että se tappoi hänet paikalla. Hän kaatui suulleen miehensä verentahraamille kasvoille.

”Juuri ennen kuin minä lähdin, vangittiin Irkutskissa 80 henkilöä sen tähden, että he pitivät kokousta yksityisaunnona jälkeen klo 10 illalla. Yksi heistä oli nuori 17 vuotias tyttö. Kaikki toiset olivat miehiä ja kaksi heistä oli juutalaisia. Tyttöä minä tunsin sentähden, että hän oli juuri päättänyt alemman koulun ja tuli minun luokseni kysymään neuvoa miten päästä yliopistoon. Häntä ja hänen mukanaan vangittuja miehiä syytettiin bolshevistisyydestä.

”Minä tiesin ettei hän ollut sitä eikä useat toisistakaan olleet. He olivat kaksi viikkoa vankilassa ja sitten tuli kuulustelu. Vangit laskeutuivat polvilleen oikeushuoneessa ja huusivat etteivät he ole bolshevikkejä. Heitä vastaan ei ollut mitään muuta todistuksia, paitsi se että he pitivät kokousta. Syyttäjälakimies vaati, että heidät on kaikki mestattava. Elleivät he ole bolshevikkejä, on heidät tapettava yhdistymisestä juutalaisten kanssa, sanoi hän. Huolimatta heidän väitteestään että he ovat syyttömiä, huomattiin heidät kaikki syyllisiksi bolshevistisyyteen. Nuori koulutytö marestettiin ulos toisten kanssa ja ammuttiin.

”Tällä tavalla syylliseksi havaittujen vankien mestaaminen ja sellaisen vankiloista kaappaaminen ja murhaaminen, joista vastaan ei ollut mitään muuta kuin paljas epäluulo Koltshakivastaisista mielipiteistä, olivat melkein jokapäiväisiä tapauksia niiden 22 kuukauden aikana mitkä minä olin Siperiassa.”

Ranskan opettajat rynnistävät yhdessä työläisten kanssa

Parisi, marrask. 1 p. — Hallituksen kieltäydyttyä korottamasta koulujen opettajien palkkoja ja myöntämästä heille eläkettä heidän toimestaan luovuttuaan, Kansallinen kansakoulunopettajien yhdistys on päättänyt liittyä Ranskan Työväenliittoon ja tullaan se tästä lähtien tunnetaan todellisesti ammattijärjestönä. Opettajat ovat myöskin päättäneet ryhtyä puuttuihin tarkoituksella saada kaikkien maiden kansakoulujen opettajat istuttamaan lasten mieliin sotavastaisia oppeja.

Opettajia kun syytettiin siitä, että he eivät muka olisi sympattaisia Ranskan Työväenliiton periaatteita kohtaan, niin he päättivät 170 äänellä 43 vastaan hyväksyä liiton ohjelman.

Intiankin naiset alkavat herätä

Calcutta, India, lokak. 28 p. — Intiankin naiset alkavat kehittää harastuksia, joiden tarkoituksena on hankkia naisillekin sananvaltaa yhteiskunnallisissa asioissa. Viralliselta taholta alituisesti tulevasta esteistä huolimatta naiset muodostelevat äänioikeusyhdistyksiä ja toimeenpanevat kokouksia, joissa keskustellaan tästä asiasta.

Eräs sellainen huomattu kokous pidettiin äskettäin Bombayssa, erään Mrs. Petitin johdolla. Mrs. Petit sanoi lähettäneensä parlamenttikomission puheenjohtajalle, lordi Selborenelle, seuraavan kirjelmän luettuaan Southboroughn ”todistuksen” Intian naisten äänioikeusasiassa:

Naisien äänioikeutta puolustavat naiset Bombayssa ovat ikävällä ja ihmetellen lukeet lordi Southboroughn todistuksen teidän valiokunnassanne, hän kun sanoo, että Intian naiset itse eivät halua äänioikeutta. Se ei ole totta. Suuri Intian naisten kokous Bombayssa äskettäin innokkaasti vaati äänioikeutta. Useita samanluontoisia naisten esityksiä jätettiin Southboroughn valiokunnalle. Naiset eivät pyydä mitään suosionosotusta, vaan vaativat oikeuksiaan. Jos naisilta kielletään äänioikeus, tulee se vakavasti estämään Intian naisten edistymistä.

EUREKA, CALIF.

Niin, oltiinhan sitä niissä ukkojuhlassa v. k. 18 p. ja oikein suurella joukolla. Eureka näytelmäseura esitti kappaleen ”Esikoinen” erinomaisen sujuvasti. Kappale on sisältöltään hyvä ja jännittävä. Sunnuntaina 19 p. oli vaihteleva ja sisältörikas ohjelmallama. Luulin olevani jo entuudestaan selvillä näiden ukkojuhla merkityksestä, mutta avauspuheesta pääsin tietämään, että en ollutkaan. Mieskäärin johtaja oli seppittänyt ylistysvirren ukkomiehistä: hyvä oli ”virei.” Rattoisasti kului ilta vaihtelevausta nautinnossa.

Juhlista puuttui kuitenkin jotakin nim. toveri Lucas perheineen. He ovat muuttaneet täältä pois tehden toiminnassamme sekä seurapiirissä suuren aukon keskuuteemme. Heidänlaistensa henkilöiden menettämisestä kärsii meidän osastomme. Muistamme teitä, toverit!

Tervehdys tovereille kaikkialla.
Vähin joukosta.

ARLINGTON, WASH.

Esitän tämän kaupungin ensin. Mitä olen huomannut täällä olojallani, nii nämä Arlington on yksi pimeimpiä paikkoja, johon ei ole pääsyt sosialismin aurinko paistamaan. Vuosi sitten oli täällä i. w. w.-läisten konttori, vaan senkin kaupungin isännölliset hajottivat, saaden apua sotilailta, joita tuotti lähimmiltä metsäkämpiltä. Sen jälkeen ei ole julkista kokoontumispäikkaa ollut. Luulivat kohan herrut, että koko järjestyminen siitä sai kuulokin, kun huoneen pois ottivat.

Suomalaisia ei ole minun tietääkseni Arlingtonissa muita kuin me, joten tulee joskus ikävä seuraileman perään. Luin Toverista että Everettin suomalaisilla on ilmapa ja näyttös-kappale s. a.-osaston haalilla 25 p. illalla, ja se uutinen oli kuin tervasta lähetetty meille, että nyt päästään ainakin pitkästä aikaan haalille. Lähdimme siis Everettiin lauantai-illalla, vaan se oli paha puoli asiassa: kun emme tieneet missä on s. a.-osaston haali. Kuljimme ylös ja alas ja toisinaan pistäysimme kysymään nurkkamymälöistä, vaan kukaan ei tiennyt. Ei muuta neuvoa kuin tulla kotiin kahta pahemmalla mielellä:

NAISTEN KANSAINVÄLINEN KONGRESSI KOKOONTUNUT.

Naisten kongressi, jota sanotaan työläisnaisten kansainväliseksi kongressiksi, kokoontui Washingtonissa, D. C., lokak. 28 p. Kokoukseen on saapunut 50 naista 11 maasta paitsi Yhdysvaltoja, josta on useita edustajia. Kokouksen on kutsunut koelle Amerikan naisten ammattijärjestö neuvottelemaan työläisnaisia koskevista kysymyksistä kaikissa maissa. Kokousta ei mielestämme voitane sanoa varsinaiseksi työläisnaisten, nim. kansojen pohjakerrosten naisten kokoukseksi, enempiä kuin sitä kansainvälistä ”työn kongressia”, jolle tämä naisten kokous lautti naisten puolesta evätyksiä, voidaan sanoa todelliseksi työläisten kongressiksi. Edustajien joukossa on etupäässä lääkäreitä ja muita verrattain hyödyä yhteiskunnallisessa asemassa olevia naisia, jotka, vaikka heillä olisi kuinka paljon hyvää tahtoa toimia työläisnaisten alhaisen aseman parantamiseksi, he eivät kuitenkaan tunne työläisnaisen asemaa hänen omalta luokkakannaltaan, eivätkä he siis voi toimia sen mukaisesti. Englannin naisten ammattijärjestöjen edustajat lienevät ainoat radikaaliset edustajat koko kongressissa. Kongressin toiminta siis rajoittuu etu-

päässä pienempiin reformeihin, jotka kylläkin tärkeitä ja käytännössä tervetulleita, eivät voi kokonaan poistaa sitä katkeraa orjan osaa, missä koko maailman palkkatyössä raatavat naiset elävät.

SAADAAN SE TOVERILLE JA TOVERITÄLE OMA KOTI!

Näin täytyy huudahtaa kun näkee niitä numeroita, joita lehtiemme kirjeenvaihtajat mainitsevat. San Francisco, Calif., osasto on lähettänyt \$500 aluksi, Fort Braggin, Calif., osasto neljättä sataa aluksi, Astorian, Ore., osasto \$1,000, ja samanlaista kaunista numeroluetteloa voisi jatkaa jo pitkälti. Kaikki osastot idässä, lännessä ja keskivaltioissa ovat päättäneet ryhtyä kohottamaan Toverin oman talon kurkkihirttä ja sellaisella voimalla se nouseekin.

Ohrasesti se kävi meidän santarimimme ja muiden Toverin tappajien touhulle, kun sensijaan, että sille olisi pidetty hautajaiset, valmistelaan sille kiireen kaupalla komeita tupaantuliaisia ja lähetetään dollareita oman talon ostoa varten kautta koko maan.

Niin, joka toiselle kuoppaa kaivaa, hän siihen tise lankeaa, ja niin kävi tämänkin kylän santarimirokalle lehtinen.